

Metodele active la ora de limba română

Utilizarea metodelor alternative la oră este atractivă pentru elevi. Acestea permit asimilarea, consolidarea sau evaluarea cunoștințelor elevilor, într-o manieră creativă, rapidă, stimulativă.

Prezentăm o activitate în care am aplicat câteva metode active.

Plan de lecție

Liceul Teoretic „Miron Costin”-Iași

Clasa: a IX-a D

Profesor: Bejenaru Laura

Disciplina: Limba și literatura română

Titlul lecției: **Lecturi posibile**

Tipul lecției: recapitulare

Obiectivele activității:

Elevii:

1. să-și dezvolte capacitatea de a-și exprima liber ideile și sentimentele;
2. să-și dezvolte creativitatea, rezolvând sarcinile didactice propuse;
3. să-și consolideze metodele de gândire critică studiate;
4. să-și dezvolte capacitatea de comunicare orală și scrisă, precum și comunicarea elev-elev;
5. să recapituleze noțiunile studiate în acest semestru;
6. să-și dezvolte capacitatea de lucru individual și pe grupe;
7. să-și cultive gustul pentru lectură;
8. să-și dezvolte deprinderea de autoevaluare;

Strategii de realizare:

- a. **Metode și procedee:** conversația, explicația, lucrul individual și în echipă, metode de gândire critică (ciorchinele, diagrama Venn-Euler, rescrierea unui text, jurnalul cu dublă intrare), concursul;
- b. **Mijloace didactice:** fișe de lucru; volume cu opere literare;

Bibliografie:

- Revista **Perspective**;
- Ion Al. Dumitru - **Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă**, Editura de Vest, 2000.
- Cristina Chiprian, Livia Ciupercă, **Alternative didactice-limba și literatura română**-Editura „Spiru Haret”-Iași;
- Ana Munteanu, **Incursiuni în creatologie**, Editura „Augusta”, Timișoara, 1994;
- Adrian Costache, **Manualul de Limba și literatura română-clasa a IX-a** –Editura Art;

Desfășurarea activității

- **Exerciții de recapitulare:**
Elevii vor lucra individual și pe grupe:
- ✓ Ciorchinele (pe grupe), având cuvintele-nucleu **teorie literară, lexic, comunicare, film, comicul**;

- ✓ Cvintetul (individual):

1-Comunicarea

2-----

(adjectiv)

(adjectiv)

3-----

(verb)

(verb)

(verb)

4-----

5-----

- ✓ Fișa nr.1(individual);
- ✓ Fișa nr.2(individual);
- ✓ Fișa nr.3-Diagrama Venn-Euler (pe grupe);
- ✓ Fișa nr.4-Jurnalul cu dublă intrare (individual);
- ✓ Fișa nr.5-Concurs (pe grupe):fiecare grupă va primi fișa.Câștigă cea care dă cele mai multe răspunsuri corecte;
- **Evaluare**-se vor face aprecieri de către elevi, apoi de către profesor;
- **Autoevaluare**-fiecare elev se va evalua pe parcursul lecției, rezolvând sarcinile didactice propuse.

Fișa nr.1

Transformă textele de mai jos, în limba română contemporană:

a-„Predoslovie

Fost-au gândul meu, iubite cititorule, să fac letopiseșul Tării noastre Moldovei din descălecatul ei cel dintâi, carele au fostu de Traian împăratul și urdzisăm și începătura letopiseșului.Ce sosiră asupra noastră cumplite aceste vremi de acmu, de nu stăm de scrisori, ce de griji și suspinuri.Și la acestu fel descrioare gându slobod și fără valuri trebuiește.Iară noi prăvim cumplite vremi și cumpănă mare pământului nostru și noă.”
(Miron Costin-**Letopiseșul Tării Moldovei**)

b-„Predoslovie

Să încep osteneala aceasta după atâta vacuri de la descălecatul țărilor dintâi, de Traian împăratul Râmului, cu câteva sute de ani peste mie trecute, să sparie gândul.A lăsa iarăș nescris, cu mare ocară înfundat neamul acesta de o samă de scriitori, este inimii durere.Biruit-au gândul să mă apuc de această trudă, să scot lumii la vedere feliul neamului, din ce izvor și săminție sântu lăcuitorii țării noastre Moldovei și așa și Tării Muntenești, cum s-au pomenit mai sus, și românii din țările ungurești, că tot un neam sânt și o dată descălecați, de unde sântu veniți strămoșii lor pre aceste locuri...”
(Miron Costin-**De neamul moldovenilor**)

Fișa nr.2

Rescrie textul, corectând greșelile:

Dragă Tanți,

Aseară când măntorceam acasă de la biro că tocmai eram trist și aluneca fiind polei căci plouă șingheață consecutiv - ceea ce este o mazăgă încât trebuie să te ții de case - mam întâlnit cu factorul poștal ce tocmai aducea scumpa ta scrisoare plină de atâtea dulci autografe[...].

Pe la noi e tot ceea ce știi începând și dezghețul de care apropo ia căzut un sloi de ghiață lui nea Georgică dar a avut noroc că sa spart sloiul capul rămânându absolut neutru.

Al tău cu toată dragostea,

Costel.

(Tudor Mușatescu-**Doresc ca micile mele rândulețe...**)

Fișa nr.3

Completează diagrama Venn-Euler, pe baza fragmentelor de mai jos, urmărind viziunea autorilor asupra jocurilor copilăriei :

1- „Formam cu Porojan o păreche nedespărțită de cum răsărea lumina zilei până ce apunea. Poamele din grădină nu apucau niciodată a se coace din cauza noastră, căci amândoi știam a ne acăța ca veverițele pe vârfulurile cele mai nalte ale copacilor roditori.

Meșteri în arta de a fura merele și perele de pe crengi; îndrăzneți la asaltul stogurilor de fân, din vârful cărora ne plăcea a ne da de-a rostogol; neobosiți la «puia-gaia», la «poarca», la «țârca» și chiar iscoditori de nouă jocuri, eram mândri unul de altul!...

Ce talent avea el pentru confecționarea arcelor de nuiete cu săgeți de șindrilă! Cum știa de bine să înalțe zmeii de hârtie poleită până sub nori[...] La Iași, ambiția noastră era de a chiti și a zburutăi cu petricele late și rotunde pe palamarul bisericii Sfântul Ilie, când el, suit în clopotniță, bătea toaca, executând variații fantastice cu ciocanul de lemn pe scândura spânzurată alături de clopotele.”

(Vasile Alexandri-Porojan)

2a- „Copilul încălecat pe bățul său se gândește că se află călare pe un cal de cei mai strașnici, pe care aleargă cu voie bună, și-l bate cu biciul, și-l strunește cu tot dinadinsul, și răcnește la el din toată inima, de-ți ie auzul; și de cade jos, crede că l-a trântit calul, și pe băț își descarcă mânia în toată puterea cuvântului...”

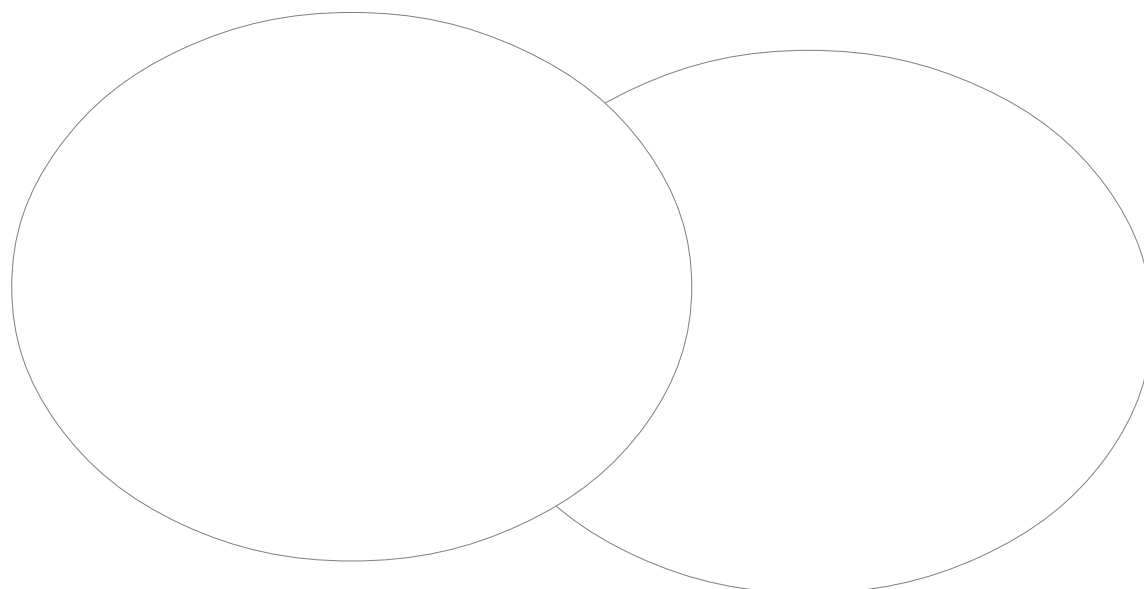
(Amintiri din copilărie de Ion Creangă)

b- „De-ar veni vara să se mai joace și pe afară.. Câte drăcării le vin în cap, toate le fac. Când începe a toca la biserică, Zahei al tău cel cuminte fuga și el afară și începe a toca în stative, de pârâie păreții casei și duduie fereștile. Iar stroșitul de Ion, cu talanca de la oi, cu cleștele și cu vâtraiul, face o hodorogeală și un tărăboi, de-ți ie auzul; apoi își pun câte-o țoală în spate și câte-un coif de hârtie în cap și cântă „aliluia și Doamne miluiește, popa prinde pește”, de te scot din casă.”

(Ion Creangă-Amintiri din copilărie)

Vasile Alecsandri

Ion Creangă

Fișa nr.4

Jurnalul cu dublă intrare

Prezintă-ți opinia despre ideile exprimate în textele de mai jos:

„În adolescență, ghemuit în pat, mi se ntâmpla uneori să citesc de dimineața până seara, uitând să mânânc și aproape să respir, pentru că paginile-pe care de fapt nici nu le mai vedeam-descriau oameni adevărați, orașe adevărate, pe când, dacă-mi ridicam privirile, nu vedeam decât jalnice umbre.Îmi dădeam seama că se înserează doar când paginile se făceau roșii ca focul, apoi cenușii.

Mă tem că de-acum încolo nimeni nu va mai locui în cărți, așa cum au făcut-o generația mea și cele precedente.Și că utopia lecturii va rămâne undeva, pe o colină îndepărtată, ca un mare labirint ruinat.”

(Mircea Cărtărescu-**Ruina unei utopii în Pururi tânăr înfășurat în pixeli**)

„Lectura nu are inamic ceva de din afară.Nu televizorul,computerul, ritmul vieții etc. ne fac să nu mai citim (cum trebuie), ci slăbirea generală a interesului pentru viața interioară [...] Agonia cărții în lumea de azi, e o consecință și-un semn al distrugerii vieții interioare, al agoniei omului în tot ce are mai bun și mai adevărat.”

(Mircea Cărtărescu-fragment dintr-un interviu realizat de Marius Chivu)

Fișa nr.5

Concurs pe grupe

1-Scrie două titluri din ciclul de poezii **Tablouri biblice (Versuri de Abecedar)** de Tudor Arghezi: **5p.X2=10p.**

2-Cuvintele **macrostructură** și **ierbicide** conțin:

5p.X2=10p.

a-prefix; sufix ;

b-prefixoid ; sufixoid

și sunt:

a-derivate;

b-compuse

3-Romanul **Harry Potter și piatra filozofală** este scris de: **10p.**

a- Rudyard Kipling;

b-J.K.Rowling;

c-Mark Twain

4-Cinematograful a fost inventat de : **10p.**

a-Franco Zeffirelli;

b-Frații Louis și Auguste Lumière;

c-Einstein;

5-Operă memorialistică scrisă de Lucian Blaga, în care este conturată imaginea părinților săi: **10p.**

6-Spirache, Dacia, Nercea, Chiriachița sunt personaje din opera literară: **10p.**

a-**Căldură mare** de I.L.Caragiale;

b-**Titanic vals** de Tudor Mușatescu;

c-**Viața la țară** de Duiliu Zamfirescu;

d-**Moromeții** de Marin Preda;

7-În enunțul „*Moșia moșie, foncția foncție, coana Joițica-coana Joițica, trai neneaco , pe banii lui Trahanache...*” (I.L.Caragiale), există: **10p.**

a-anacolut;

b-pleonasm;

c-tautologie;

d-alegorie;

8-Descântecul este prezent în opera:

10p.

a-**Homo ludens** de Johan Huizinga;

b-**După melci** de Ion Barbu;

c-**Tren de plăcere** de I.I.Caragiale,

9-Operă literară scrisă de Ion Ghica, în care sunt evocate *scene din viața de ieri*:

10p.

10-Cuvintele **diferență / deferență; glacial / glaci**ar sunt:

10p.

a-omonime;

b-paronime;

c-arhaisme,

d-sinonime.

Total =100 p.